

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

PUBLISKAIS PĀRSKATS
2013

Saturs

1. Pamatinformācija par Patentu valdi	3
Juridiskais statuss	3
Funkcijas, uzdevumi un pakalpojumi.....	3
Struktūra	3
Personāls.....	4
Finanšu resursi.....	5
2. Patentu valdes darbības rezultāti	7
Rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācija un ar to saistītās procedūras	7
Nozari regulējošo normatīvo aktu izstrāde un pilnveidošana.....	8
Informācijas pakalpojumi.....	8
Izmaiņas Patentu valdes darbā 2013. gadā.....	9
3. Starptautiskā sadarbība.....	10
4. Komunikācija ar sabiedrību	12
Sabiedrības informēšana un izglītošana	12
Sadarbība ar nevalstisko sektoru	13
5. Darbības prioritātes 2014. gadam.....	14

Pamatinformācija par Patentu valdi

Juridiskais statuss

Pēc Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas Latvijas Republikas Patentu valde (turpmāk – Patentu valde) darbību atsāka 1992. gada 2. martā.

Patentu valde ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde ar normatīvajos aktos noteiktu kompetenci rūpnieciskā īpašuma jomā. Patentu valdes uzdevumi noteikti Patentu likumā (23. pants) un Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2004. gada 23. novembra noteikumos Nr. 952 „Patentu valdes nolikums”.

Funkcijas, uzdevumi un pakalpojumi

Patentu valde īsteno valsts politiku rūpnieciskā īpašuma jomā, nodrošinot rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju un reģistru ziņu publikāciju savā oficiālajā izdevumā, kā arī veicinot izpratni par šo tiesību aizsardzību valstī.

Īstenojot Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos un Latvijas normatīvajos aktos paredzētās valsts rūpnieciskā īpašuma iestādes funkcijas, Patentu valde pieņem un izskata personu pieteikumus rūpnieciskā īpašuma objektu tiesiskajai aizsardzībai, veic pieteikumu ekspertīzi, piešķir patentus, reģistrē preču zīmes, dizainparaugus un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas un kārtu attiecīgos valsts reģistrus.

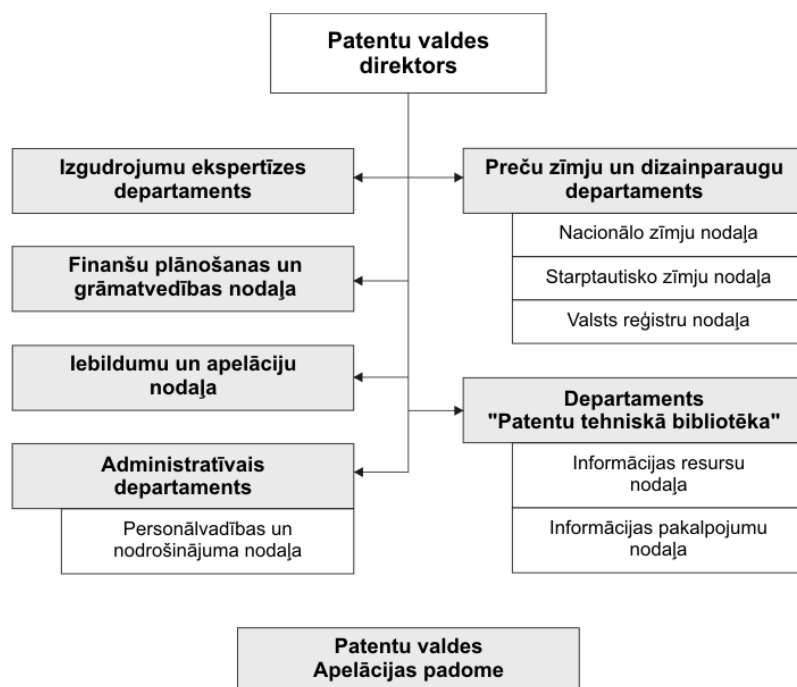
Patentu valde savas kompetences ietvaros sniedz priekšlikumus normatīvo aktu projektu izstrādei, rīko profesionālo patentpilnvaroto kvalifikācijas eksāmenus, konsultē juridiskās un fiziskās personas rūpnieciskā īpašuma jautājumos un sniedz citus informācijas pakalpojumus – veic patentu, preču zīmju, dizainparaugu un tehniskās informācijas meklējumus, veido datubāzes par rūpnieciskā īpašuma un autortiesību aizsardzību, nodrošina brīvpieeju grāmatām un periodiskajiem izdevumiem par intelektuālā īpašuma jautājumiem, veido patentu dokumentācijas krājumu Latvijā, kā arī organizē mācību seminārus un citus pasākumus.

Struktūra

Patentu valdes struktūru, darba organizāciju un struktūrvienību kompetenci nosaka 2012. gada 18. oktobra iekšējais normatīvais akts Nr. 9-1/13-2012 „Patentu valdes reglaments”.

Iestādes darbu vada direktors, kuru saskaņā ar MK 2003. gada 29. aprīļa noteikumiem Nr. 243 „Tieslietu ministrijas nolikums” ieceļ amatā tieslietu ministrs. No 2013. gada 1. oktobra Patentu valdes direktora pienākumus pilda Sandris Laganovskis.

Patentu valdes struktūrvienības ir departamenti, to nodaļas un patstāvīgās nodaļas, kas nodrošina Patentu valdei deleģēto funkciju un uzdevumu izpildi.

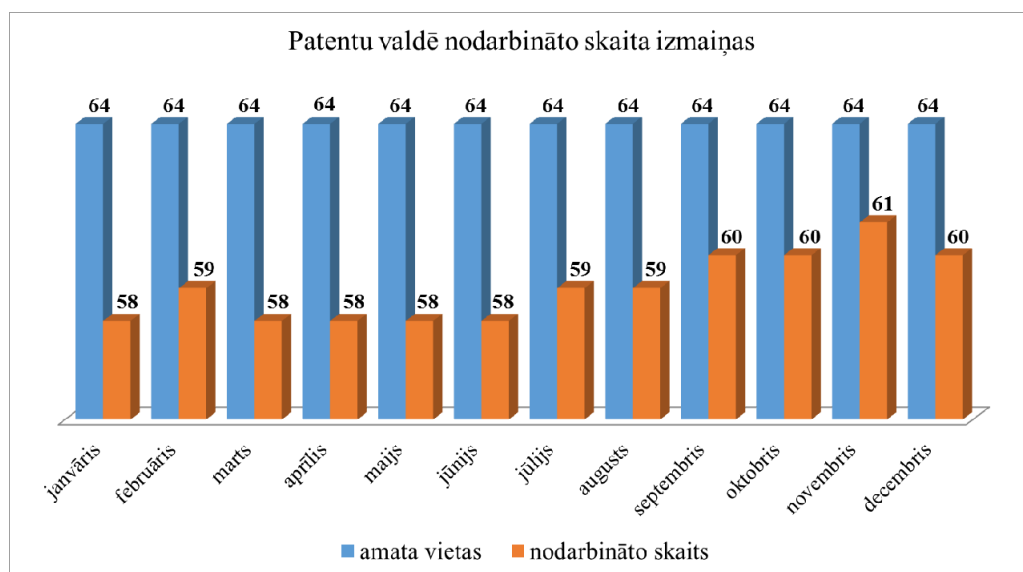
Saskaņā ar Patentu likumu (25. pants) un MK 2005. gada 23. augusta noteikumiem Nr. 623 „Patentu valdes Apelācijas padomes nolikums” Patentu valdē darbojas koleģiāla lēmējinstītūcija – Apelācijas padome.

Apelācijas padomes darbības atbalstam un veicināšanai 2008. gadā Patentu valdē izveidoja Iebildumu un apelāciju nodaļu.

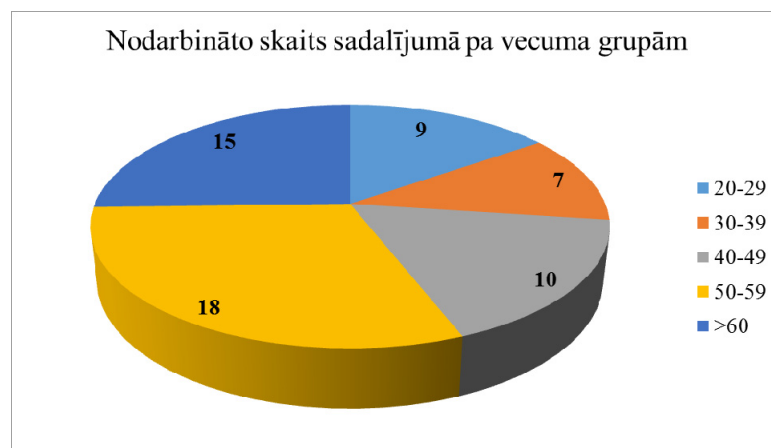
Personāls

2013. gadā Patentu valdē bija 64 amata vietas, faktiskais nodarbināto skaits – 59 (vidēji), no tiem 35 amatpersonas un 24 darbinieki.

Personāla mainība salīdzinājumā ar 2012. gadu ir samazinājusies par 9 %. 2013. gadā darba tiesiskās attiecības iestādē pārtrauca 5 darbinieki, bet darbu uzsāka 6.

Pārskata periodā Patentu valdē strādāja 51 sieviete un 8 vīrieši.

Kvalitatīvu uzdevumu izpildi un iestādes attīstību nodrošina profesionāls personāls. No 59 iestādes darbiniekiem četriem ir doktora grāds, 21 – maģistra grāds, 27 – augstākā izglītība, 1 – pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība, 1 – vidējā speciālā izglītība un 5 darbiniekiem – vidējā izglītība.

Nodarbinātie pastāvīgi pilnveido profesionālās zināšanas un iemaņas savā ikdienas darbā. Arī Patentu valdes vadība iespēju robežās sekmē darbinieku profesionālo izaugsmi. Darbinieku apmācība tiek organizēta, izmantojot ārējās mācības, atbalstot dalību vietējā un starptautiskā līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un darba grupās.

Gatavojoties Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē (2015. gada pirmā puse), 5 iestādes darbinieki intensīvi apguva un papildināja zināšanas angļu valodā, kā arī jautājumos par Eiropas Savienības institūcijām, lēmumu pieņemšanas procedūru un sarunu vešanu.

Sadarbībā ar Eiropas Patentu iestādi 2013. gadā īstenota angļu valodas apmācība Patentu valdes darbiniekiem.

Pārskata periodā veikta ikgadējā darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšana. Kopumā novērtēti 57 nodarbinātie. Vērtējumu „teicami” saņēma 32 nodarbinātie, „ļoti labi” – 20, „labi” – 4. Vērtējumu „jāpilnveido” saņēma viens nodarbinātais. Novērtēšanas rezultāti tiek izmantoti, papildinot amatu aprakstus un nosakot mācību vajadzības.

Finanšu resursi

Iestādes budžetu 2013. gadā veidoja valsts budžeta programmas – 16.00.00 „Patentu valde”, 73.06.00 „Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti” un 96.00.00 „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā”.

Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2013. gadam” Patentu valdes kopējie plānotie izdevumi bija 1 260 755 latī. Savukārt budžeta izpilde pārskata periodā bija 1 216 593 latī, t.sk. atalgojumi, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas – 639 633 latī; ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie uzturēšanas un kārtējie izdevumi – 270 559 latī; izdevumi kapitālieguldījumiem – 136 704 latī; starptautiskā sadarbība – 169 697 latī.

Patentu valdei apstiprinātie finanšu līdzekļi un to izlietojums 2012. un 2013. gadā (latos)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2012. gadā (faktiskā izpilde)	2013. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 125 877	1 260 755	1 323 855
1.1.	dotācijas	785 507	933 637	926 053
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	337 383	326 590	397 275
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	2 987	528	527
2.	izdevumi (kopā)	1 020 162	1 260 755	1 216 593
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	882 647	1 117 863	1 079 889
2.1.1.	kārtējie izdevumi	763 657	948 165	910 192
2.1.2.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	118 990	169 698	169 697
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	137 515	142 892	136 704

Patentu valdes darbības rezultāti

Rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācija un ar to saistītās procedūras

Īstenojot Patentu valdes nolikumā noteiktās funkcijas un uzdevumus, 2013. gadā nacionālās procedūras kārtībā saņemti 233 patentu pieteikumi izgudrojumu aizsardzībai (par 6 % vairāk nekā 2012. gadā), 65 reģistrācijas pieteikumi dizainparaugu aizsardzībai, kuros ietverti 117 dizainparaugi (par 8 % vairāk nekā 2012. gadā) un 1456 preču zīmju reģistrācijas pieteikumi (par 7 % mazāk nekā 2012. gadā). Pēc pieteikumu ekspertīzes tika piešķirti 136 patenti izgudrojumu aizsardzībai (par 8 % mazāk nekā 2012. gadā), veiktas 62 dizainparaugu reģistrācijas, kas ir par 51 % vairāk nekā 2012. gadā (aizsardzība piešķirta pavisam 103 dizainparaugiem, jo daudzos pieteikumos ietverti vairāki dizainparaugi), un 1434 preču zīmju reģistrācijas (par 15 % vairāk nekā 2012. gadā).

Izņēmuma tiesības Latvijā var iegūt, arī veicot rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju atbilstoši Latvijai saistošo starptautisko līgumu un Eiropas Savienības tieši piemērojamo normatīvo aktu normām. Pārskata gadā saskaņā ar Eiropas Patentu konvenciju uz Latviju tika attiecināti 107 Eiropas patenti, apstiprināti 999 Eiropas patenti, un Latvijā spēkā esošajiem Eiropas patentiem izsniegti 13 papildu aizsardzības sertifikāti. Madrides Savienības ietvaros aizsardzību Latvijā ieguvusi 1931 preču zīme, bet saskaņā ar Hāgas nolīguma Ženēvas aktu veiktas 35 dizainparaugu reģistrācijas (aizsardzība piešķirta pavisam 174 dizainparaugiem, kas ir par 140 % vairāk nekā 2012. gadā). Saņemti 36 no Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja pārsūtīti iesniegumi par Kopienas preču zīmes pārveidi (konversiju) par preču zīmes pieteikumu Latvijā.

Savukārt Latvijas pieteicēji, izmantojot Patentu valdes starpniecību, starptautiskajai reģistrācijai pieteica 124 preču zīmes (par 146 % vairāk nekā 2012. gadā) un iesniedza 14 starptautiskos patentu pieteikumus.

Papildus iepriekš minētajam Latvijas pieteicēji 2013. gadā ir iesnieguši 92 Eiropas patentu pieteikumus, kas ir par 67,3 % vairāk nekā 2012. gadā, un Latvija ar šo Eiropas patentu pieteikumu skaita pieaugumu ir apsteigusi kaimiņvalstis (2013. gadā no Lietuvas tika iesniegti 74, bet no Igaunijas 42 Eiropas patentu pieteikumi).

Patentu valde rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā uztur un kārtoti Patentu reģistru (kas ietver arī papildu aizsardzības sertifikātus), Preču zīmju reģistru, Dizainparaugu reģistru un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistru. Apjomīgs darbs tiek veikts arī pēcreģistrācijas procedūrās (darbības ar mērķi veikt grozījumus ziņās par reģistrētiem rūpnieciskā īpašuma objektiem, ieskaitot darbības reģistrēto objektu, arī piešķirtā patenta, uzturēšanai spēkā un atjaunošanai uz jaunu aizsardzības periodu), kopumā pārskata periodā izdarīti 9445 ieraksti preču zīmju reģistrā, 326 – patentu reģistrā un 96 – dizainparaugu reģistrā.

Gada laikā publicēti 12 Patentu valdes oficiālā izdevuma „Patenti un Preču Zīmes” numuri. Izdevumā publicē reģistru ierakstus un rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju. Šīs publikācijas pieejamas PDF formātā Patentu valdes tīmekļa vietnē (www.lrpv.gov.lv) sadaļā „Oficiālais izdevums”. Sākot ar 2014. gada janvāri oficiālajam izdevumam tiek mainīts nosaukums, turpmāk – „Izgudrojumi, Preču Zīmes un Dizainparaugi”.

Patentu valdes Apelācijas padome, kura rūpnieciskā īpašuma likumos noteiktajā kārtībā izskata strīdus patentu, preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju jomā, 2013. gadā izskatīja 88 iebildumu lietas (strīds attiecībā uz jau veiktu rūpnieciskā īpašuma objekta reģistrāciju, kad trešā persona noteiktā termiņā pēc reģistrācijas oficiālās publikācijas iesniedz iebildumu pret šo reģistrāciju), 6 apelāciju lietas (personas strīds ar Patentu valdi attiecībā uz Patentu valdes negatīvu lēmumu, kad rūpnieciskā īpašuma objekta pieteicējs vai īpašnieks iesniedz apelāciju par šo lēmumu) un sagatavoja 96 rakstveida lēmumus, kas ir par 13 lēmumiem vairāk nekā 2012. gadā (visu motivēto lēmumu teksti ir pieejami Patentu valdes tīmekļa vietnē sadaļā „Apelācijas padome”).

Tādējādi tika nedaudz mazināts laikā neizskatīto lietu iekavējums. Apelācijas padomes locekļi pārstāv Patentu valdi administratīvajā tiesā lēmumu pārsūdzības lietās. 2013. gadā tiesā pēc būtības tika izskatītas 8 lietas, kurās 7 gadījumos Apelācijas padomes lēmumi atstāti spēkā.

Pārskata periodā realizēts projekts „Patentu valdes preču zīmju un dizainparaugu elektronisko datubāzu papildināšana un Apelācijas padomes apelāciju un iebildumu lietu publisko elektronisko datubāzu izveide”. Līdz ar to veikti neatliekamākie informācijas sistēmas papildinājumi un modernizācija datubāzēs, kas attiecas uz preču zīmēm, dizainparaugiem un Apelācijas padomes lēmumiem.

2013. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, Patentu valde organizēja profesionālo patentpilnvaroto kvalifikācijas eksāmenus saskaņā ar MK 2011. gada 26. aprīļa noteikumiem Nr. 317. Eksāmeni notika maijā un novembra mēnesī, tos pavisam nokārtoja 9 pretendenti.

Nozari regulējošo normatīvo aktu izstrāde un pilnveidošana

Pārskata periodā turpinājās darbs pie normatīvo aktu izstrādes. 2013. gada 8. maijā Saeimā iesniegts likumprojekts „Rūpnieciskā īpašuma likums”, kurš nodots Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai. Likumprojekts izstrādāts, pamatojoties uz MK 2009. gada 4. augusta rīkojuma Nr. 534 „Par Rūpnieciskā īpašuma Apelācijas padomes koncepciju” 3.1. punktā iekļauto uzdevumu, un paredz noteikt Patentu valdei pašfinansēšanās modeli, precizē vispārīgās procedūras Patentu valdē un Apelācijas padomes institucionālo statusu, paredz strīdu izskatīšanas procesuālās normas, kā arī nosaka profesionālo patentpilnvarnieku darbības regulējumu.

Vienlaikus Saeimā iesniegti arī likumprojekti par grozījumiem speciālajos likumos rūpnieciskā īpašuma jomā („Grozījumi Patentu likumā”, „Grozījumi Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju aizsardzības likumā”, „Grozījumi Dizainparaugu likumā” un „Grozījumi likumā „Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm””), kā arī „Grozījums likumā „Par nodokļiem un nodevām””, un „Grozījumi Civilprocesa likumā”. Grozījumus nepieciešams veikt saistībā ar likumprojektā „Rūpnieciskā īpašuma likums” ietverto regulējumu, novēršot normu dublēšanos, pārveidojot par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību maksājamās valsts nodevas par Patentu valdes maksas pakalpojumu maksām, kā arī veicot virkni citu izmaiņu.

Sniegts atbalsts Tieslietu ministrijai, izstrādājot likumprojektu „Grozījumi Komerčtīlu likumā”. Grozījumos tika paredzēta jauna kārtība intelektuālā īpašuma iekļilāšanai, tādēļ šai normai bija attiecīgi jāpielāgo arī speciālie rūpnieciskā īpašuma likumi.

Pamatojoties uz informatīvo ziņojumu „Par priekšlikumiem elektroniskā paraksta plašākas lietošanas nodrošināšanai” un lai padarītu personām pieejamākus Patentu valdes pakalpojumus (dažādotu to saņemšanas iespējas un nodrošinātu iespēju saņemt patentus vai reģistrācijas apliecības elektroniski), izdarīti grozījumi MK noteikumos par rūpnieciskā īpašuma objektu pieteikumu veidlapām un reģistrācijas apliecībām.

Tā kā ar 2014. gada 1. janvāri Latvija pievienojās eirozonai, veikti grozījumi MK noteikumos, kas regulē maksājumus rūpnieciskā īpašuma jomā, aizstājot tajos latus ar *euro*.

Informācijas pakalpojumi

Patentu valdes departaments „Patentu tehniskā bibliotēka” (turpmāk – Bibliotēka) 2013. gadā turpināja īstenot rūpnieciskā īpašuma informatīvās vides pilnveidošanas uzdevumus.

Bibliotēkas krājumu veido Latvijas un dažādu pasaules valstu izgudrojumu patentu, preču zīmju un dizainparaugu publikācijas. Pārskata periodā informācijas krājums papildināts ar vienu miljonu 56 tūkstošiem dokumentu, elektroniskie resursi papildināti ar 1806 ierakstiem.

Bibliotēkas lasītavā tiek nodrošināta brīvpieeja krājumā esošajām grāmatām, periodiskajiem izdevumiem, uzziņu literatūrai un normatīvajiem aktiem ne vien par rūpnieciskā īpašuma, bet arī autortiesību jautājumiem. Pieejamas arī patenti, preču zīmju, dizainparaugu un daudznozaru datubāzes, kā arī Bibliotēkas veidotās un abonētās datubāzes.

2013. gadā lietotāji Bibliotēku apmeklēja 3213 reizes. Neskaitot pieteicēju ikdienas konsultēšanu Patentu valdes galvenajā ēkā, pārskata periodā Bibliotēkas apmeklētājiem sniegtas 742 uzziņas un individuālas konsultācijas (no tām 152 laikietilpīgas un izvērstas konsultācijas), veikti 34 izvērsti informācijas meklējumi rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā. Konsultāciju skaits palielinājies, pieaugot sabiedrības interesei par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības nozīmi un pateicoties labākai informācijas pieejamībai Patentu valdes tīmekļa vietnē. Notikušas 185 lasītāju individuālās apmācības elektronisko resursu izmantošanā.

Turklāt Bibliotēka ir viena no 320 Eiropas Patentu organizācijas dalībvalstu patentu informācijas centriem, un pārskata periodā turpināja savu dalību Eiropas Patentu iestādes pilotprojektā par patentu informācijas centru pārveidi. Projekta pamatuzdevums ir jaunu pakalpojumu ieviešana informācijas centru darbībā. 2013. gadā Bibliotēkas darbinieki piedalījās 4 pilotprojekta ietvaros rīkotajos semināros.

Izmaiņas Patentu valdes darbā 2013. gadā

2013. gadā veikta informācijas tehnoloģiju (turpmāk – IT) infrastruktūras optimizācija – visu Patentu valdes serveru izvietošana Tieslietu ministrijas datu centrā un uzturēšanas funkciju nodošana Tiesu namu aģentūrai.

Starptautiskā sadarbība

Patentu valde turpināja veikt pienākumus, kas Latvijas Republikai kā dalībvalstij izriet no starptautiskajām konvencijām un līgumiem rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, pārstāvēja Latviju daudzās institūcijās un pasākumos, kā arī attīstīja divpusēju sadarbību ar ārvalstu un starptautiskajām organizācijām. Iespēju robežās Patentu valde piedalījās Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO), Eiropas Patentu organizācijas (EPO), Eiropas Patentu iestādes (EPI), Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes un dizainparaugi) (ITSB) un attiecīgo dalībvalstu iestāžu savstarpējās koordinācijas pasākumos, kas vērsti uz rūpnieciskā īpašuma tiesību starptautiskā, reģionālā un Eiropas Savienības regulējuma pilnveidošanu un iestāžu darbības tālāku attīstību.

Eiropas Komisija pārskata preču zīmju tiesisko regulējumu Eiropā, izstrādājot jaunas Preču zīmju direktīvas un Kopienas preču zīmju regulas versijas. Šīs preču zīmju sistēmas reformas galvenais mērķis ir veicināt inovāciju un ekonomisko izaugsmi, padarot visas Eiropas Savienības preču zīmju reģistrācijas sistēmas pieejamākas un spēcīgākas, ar zemākām izmaksām un vieglāk izmantojamas procedūru paātrinājuma, lielākas paredzamības un juridiskās aizsardzības ziņā. Patentu valde aktīvi piedalījās Latvijas pozīcijas sagatavošanā par Eiropas preču zīmju sistēmas reformu, Vienotā spēka Eiropas patenta sistēmu un direktīvas projektu par komercnoslēpumu aizsardzību, kā arī aizstāvēja Latvijas intereses šajos jautājumos. Patentu valdes pārstāvji kopā ar Tieslietu ministrijas speciālistiem piedalījās un puda Latvijas viedokli Eiropas Padomes Intelektuālā īpašuma darba grupas sanāksmēs, kurās tika apspriesti minētie dokumenti.

Tā kā starptautiskie partneri piedāvā virkni projektu, kas sakrīt ar jomām, kurās Patentu valdē nepieciešami uzlabojumi, sadarbība ar EPI un ITSB uzskatāma par vienu no Patentu valdes prioritātēm.

2013. gadā sadarbībā ar EPI realizēts projekts *EPOScan*, kas nodrošina pieeju Latvijas nacionālajā procedūrā piešķirtajiem patentiem internetā, izmantojot *Espacenet* datubāzi.

Savukārt ITSB kopā ar dalībvalstu iestādēm 2011. gadā sāka realizēt Konverģences programmu, lai vienotos par kopīgiem principiem jomās, kurās Eiropas Savienības intelektuālā īpašuma iestādes īsteno praksi, kas atsevišķās detaļās atšķiras. Konverģences programma veicina darbu pie kopīgiem IT rīkiem, kas tiek realizēti Sadarbības fonda (*OHIM Cooperation Fund*) ietvaros, kā arī Eiropas Komisijas vadīto Eiropas preču zīmju tiesību aktu un procedūru pārskatīšanas darbu.

Patentu valde sadarbību ar ITSB uzsāka 2001. gadā, kad tika noslēgts abu iestāžu Saprāšanās memorands. Kopš 2011. gada Patentu valde katru gadu ar ITSB slēdz Sadarbības līgumu. Pilnveidojot šo sadarbību ar mērķi uzlabot sniegto pakalpojumu daudzumu un kvalitāti, Patentu valde ir iesaistījies dažādu projektu apgūvē.

Latvijas Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departaments un Iebildumu un apelāciju nodaļa ir iesaistīti piecos Konverģences programmas projektos. Šie projekti aptver gan preču un pakalpojumu klasifikāciju, gan absolūtos reģistrācijas atteikuma iemeslus, gan relatīvos reģistrācijas atzīšanas par spēkā neesošu pamatojumus. Liels darbs pārskata periodā veikts, lai pārbaudītu apmēram 42 tūkstošus terminu tulkojumu latviešu valodā (un atbilstību attiecīgajai Nicas klasifikācijas klasei) ITSB un Eiropas Savienības dalībvalstu kopīgajā preču un pakalpojumu klasifikācijas datubāzē *TMclass*. Šo preču un pakalpojumu terminu datubāzi Latvijas preču zīmju pieteicēji var izmantot, sagatavojot gan Kopienas, gan nacionālos preču zīmju pieteikumus.

2013. gadā Patentu valde ieviesa šādus Sadarbības fonda projektus:

Projekta nosaukums	Projekta būtība
<i>CF 1.2.8 Designview</i>	Kopēja dizainparaugu meklēšanas sistēma, kurā par pamatu izmantota informācija, kas apkopota no dažādiem avotiem. Šī sistēma iesaistītajām intelektuālā īpašuma iestādēm kalpo arī kā papildu rīks ekspertīzes veikšanai vai reģistrācijas atzīšanai par spēkā neesošu.
<i>CF 1.2.7 User Satisfaction Survey</i>	Rīks, kas sniedz jautājumu un metodikas pamatu, kuru iesaistītās intelektuālā īpašuma iestādes var izmantot savās aptaujās par klientu apmierinātību ar iestādes sniegtajiem pakalpojumiem.
<i>CF 3.20 E-Learning</i>	Rīks nodrošina tiešsaistes mācības maziem un vidējiem uzņēmumiem par intelektuālā īpašuma tiesībām.
<i>CF 4.22 Enforcement Database</i>	Moderna datubāze, kas palīdzēs tiesībsardzības struktūrām efektīvāk atklāt viltotas preces.
<i>CF 4.23 Counterfeiting Intelligence Tool</i>	Ar šo rīku tiesībsardzības iestādes var izsekot tam, kā viltotās preces pārvietojas iekšējā tirgū, lai šīs iestādes varētu efektīvāk izmantot savus resursus.

Patentu valdes klientu ērtībai veikta arī IT programmatūras uzlabošana. Īstenoti ITSB Sadarbības fonda IT projekti: dizainparaugu datu izplatīšanas informācijas sistēmas pielāgošana un ieviešana; Kopienas preču zīmju senioritātes datu sinhronizācijas sistēmas pielāgošana, savietošana ar eksistējošām sistēmām un ieviešana.

Ar mērķi paplašināt Patentu valdes piedāvāto pakalpojumu klāstu, 2013. gada 15. un 16. jūlijā Rīgā viesojās ITSB pārstāvis Raimonds Klāsens (*Raymond KLAASSEN*), lai apspriestu tādas sistēmas izveidi, kas nākotnē ļautu Patentu valdē ieviest nacionālo preču zīmju pieteikumu iesniegšanu elektroniski. Sistēmu plānots balstīt uz ITSB izstrādātu moduli, kas nodrošinās iespēju gan iesniegt pieteikumu tiešsaistē, gan veikt nepieciešamos maksājumus.

Ārpus ITSB Sadarbības fonda un Konverģences programmas projektiem, kuros iesaistījusies Patentu valde, abu iestāžu sadarbība tiek nodrošināta, darbiniekiem apmeklējot dažādas darba grupas, veicot sabiedrības informēšanas pasākumus Kopienas preču zīmju un Kopienas dizainparaugu jomā, piedaloties starptautiskos pasākumos un izstādēs ar mērķi palielināt sabiedrības informētību rūpnieciskā īpašuma jomā.

Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta darbinieki piedalījās WIPO rīkotajos pasākumos – Nicas Savienības (Nicas nolīgums par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju zīmju reģistrācijai) Sagatavošanas darba grupas sesijā, Preču zīmju, dizainparaugu un ģeogrāfisko norāžu pastāvīgās komitejas sesijās, Madrides sistēmas (Madrides nolīgums par zīmju starptautisko reģistrāciju un Madrides nolīguma par zīmju starptautisko reģistrāciju protokols) pilnveidošanas darba grupas sesijā, Hāgas vienošanās par dizainparaugu starptautisko reģistrāciju darba grupas sesijā, kā arī ITSB saziņas sanāksmēs.

Sadarbībā ar Luksemburgas Intelektuālā īpašuma iestādi 2013. gadā īstenots projekts “iPorta”, kura ietvaros tika veikti sabiedrības informēšanas pasākumi rūpnieciskā īpašuma jautājumos un nodrošināts projektā nepieciešamais atbalsts no Latvijas Patentu valdes puses. Projekta rezultātā izveidots “InnovAccess” tīkls.

Gadu gaitā cieša sadarbība izveidojusies starp Baltijas (Latvijas, Lietuvas, Igaunijas) un Ziemeļvalstu (Dānijas, Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Islandes) intelektuālā īpašuma iestādēm. Notiek regulāra domu apmaiņa iestāžu vadītāju un darba grupu sanāksmēs, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi patentu un preču zīmju jomā. 2013. gada 14. un 15. maijā Rīgā notika Baltijas un

Ziemeļvalstu intelektuālā īpašuma iestāžu vadītāju sanāksme. Tajā apsprieda jautājumus par Vienotā spēka Eiropas patenta iedibināšanu, atsevišķiem preču zīmju un dizainparaugu tiesiskās aizsardzības jautājumiem un turpmāko Baltijas un Ziemeļvalstu intelektuālā īpašuma iestāžu sadarbību.

Komunikācija ar sabiedrību

Komunikācijai ar Patentu valdes mērķauditoriju tika izmantoti tiešie komunikācijas kanāli – tikšanās, diskusijas, lekcijas, izstādes un citi reprezentatīvi pasākumi plašai auditorijai. Lai nodrošinātu aktuālās informācijas pieejamību Latvijas un ārvalstu pieteicējiem, izmantota Patentu valdes tīmekļa vietne.

Sabiedrības informēšana un izglītošana

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas nolūkos noorganizēti 35 pasākumi, t.sk. 7 semināri, nolasītas 48 lekcijas, organizētas 3 patentpilnvaroto konsultācijas („Patentu klīnika”).

Patentu valde tika pārstāvēta piecās starptautiskajās izstādēs: „Riga Food 2013”, „Design Isle 2013”, „MINOX 2013”, „Vide un Enerģija 2013”, „Tech Industry 2013” un Inovācijas dienā Jelgavā. Šo pasākumu laikā Patentu valdes stendu apmeklēja un informāciju saņēma 1338 interesenti – mazie un vidējie uzņēmēji, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu un zināšanu pārneses centru speciālisti, nevalstisko organizāciju pārstāvji, intelektuālā īpašuma pasniedzēji, studenti, zinātnieki, patentpilnvarotie un citi interesenti.

Patentu valdes speciālisti paralēli saviem tiešajiem darba pienākumiem kā lektori piedalījās arī Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras rīkotajos pasākumos, kā arī Rīgas Stradiņa universitātes Karjeras iespēju nedēļas pasākumā, sniedzot informāciju par rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzību.

Patentu valde iesaistījās karjeras izglītības akcijā „Ēnu diena” un valsts pārvaldes atvērto durvju dienā, aicinot pie sevis ikvienu interesentu, lai pastāstītu par rūpnieciskā īpašuma jautājumiem, kā arī veicinātu sabiedrības izpratni par šīs jomas nozīmīgumu.

Sabiedrības informēšana un izglītošana veikta ne tikai pašu spēkiem, bet arī piesaistot starptautiskās organizācijas.

2013. gada Sadarbības līguma ietvaros ar ITSB organizēta virkne pasākumu – 4 bezmaksas semināri (divi no tiem sadarbībā ar Latvijas Dizaineru savienību) par preču zīmju un dizainparaugu aizsardzību Eiropas Savienībā, 12 lekcijas (dažādās Latvijas augstskolās) un izdoti informatīvie bukleti par Kopienas preču zīmi un Kopienas dizainparaugu. Tajos apkopota informācija par Kopienas preču zīmes un Kopienas dizainparauga pieteikšanu un reģistrāciju, to spēkā esamību un izmantošanu.

2013. gada 9. septembrī tika rīkota ITSB Informācijas diena. ITSB delegācija prezidenta Antoniu Kampinuša (*Antonio Campinos*) vadībā tikās ar tieslietu ministru un Patentu valdes vadību, kā arī ar preču zīmju un dizainparaugu īpašniekiem un to pilnvarotajām personām, lai informētu par panākumiem Patentu valdes un ITSB sadarbībā, veidojot vienotu Kopienas preču zīmju un dizainparaugu tīklu, un lai informētu par aktualitātēm Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centra darbībā.

2013. gada 6. novembrī Patentu valde sadarbībā ar WIPO rīkoja semināru „Intelektuālā īpašuma tiesību sistēma un inovāciju vadība mazajiem un vidējiem uzņēmumiem” akcentējot, ka veiksmīgas uzņēmējdarbības priekšnoteikums ir izpratne par rūpnieciskā īpašuma tiesībām.

Sabiedrības informēšanai veikta Patentu valdes tīmekļa vietnes aktualizēšana un pilnveidošana, sniedzot informāciju par aktualitātēm rūpnieciskā īpašuma jomā, kā arī jaunumiem iestādes aktivitātēs. 2013. gadā Patentu valdes tīmekļa vietne tika modernizēta un izveidota arī iekšējā

jeb *Intranet* vietne. Saziņai ar sabiedrību Bibliotēka uztur *Twitter* kontu @Patbib (ar 1300 sekotājiem), emuāru un profilu *RSS* lasītājā *Netvibes.com*.

Patentu valdes darbinieku profesionālā kompetence un nesavtīgais darbs, nodrošinot augstu klientu apkalpošanas kvalitāti, atzinīgi novērtēts 2013. gada kampaņā „Uzslavē labu servisu”. Valsts un pašvaldības iestāžu kategorijā Patentu valde saņēma apbalvojumu nominācijā „Sabiedrībai draudzīgākā padotības un pārraudzības valsts pārvaldes iestāde”. Atzinību Patentu valde gūst jau otro gadu – 2012. gada kampaņā Patentu valde saņēma apbalvojumu kategorijā „Uzņēmumiem draudzīgākā valsts iestāde”.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Iepriekšējos gados laba sadarbība Patentu valdei izveidojusies arī ar nevalstiskajām organizācijām. To apliecina arī tas, ka 2013. gadā tika noslēgts sadarbības līgums ar Latvijas Dizaineru savienību ar mērķi koordinēt savstarpējo sadarbību un aktivitātes, lai paaugstinātu dizaineru un uzņēmēju izpratni par rūpniecisko īpašumu un sekmētu ar profesionālu dizaineru līdzdalību radītu izstrādājumu un pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību tiesisko aizsardzību, tādējādi vienlaikus stimulējot Latvijas dizaineru un ar dizaineru jaunradi saistīto uzņēmumu konkurētspējas un produktivitātes paaugstināšanu ilgtermiņā, kā arī apkārtējās vides (interjeru un ārtelpas) estētisko pilnveidošanu.

2013. gadā starptautiskās dizaina izstādes „Design Isle” ietvaros Patentu valde sadarbībā ar Latvijas Dizaineru savienību rīkoja bezmaksas semināru „Dizainparaugu aizsardzība” un sniedza konsultācijas par rūpnieciskā īpašuma tiesiskās aizsardzības nepieciešamību un iespējām.

Turpinās sadarbība ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), dažādos Latvijas reģionos rīkojot bezmaksas seminārus uzņēmējiem par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību, lai informētu par iespējām palielināt uzņēmumu konkurētspēju, izmantojot rūpnieciskā īpašuma aizsardzības iespējas.

2013. gada 26. aprīlī Pasaules Intelektuālā īpašuma dienai veltītā svinīgā pasākumā pasniedza Patentu valdes un LTRK apbalvojumu „Gada preču zīme”, kas iedibināts 2012. gadā, lai veicinātu uzņēmēju izpratni par preču zīmju aizsardzību un preču zīmju nozīmi komercdarbībā. Šis apbalvojums ik gadu tiek piešķirts divās nominācijās - „Gada preču zīme - Latvijai” un „Gada preču zīme - pasaulei”.

Darbības prioritātes 2014. gadam

1. Nodrošināt Patentu valdes pamatfunkcijas, pieņemot un izskatot personu pieteikumus rūpnieciskā īpašuma objektu tiesiskajai aizsardzībai, veicot pieteikumu ekspertīzi, izdodot rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības dokumentus, kārtojot attiecīgos valsts reģistrus, uzkrājot un glabājot dokumentus, kas attiecas uz patentiem un reģistrācijām, kā arī veicinot izpratni par rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības nepieciešamību valstī.

2. Turpināt darbu pie normatīvo aktu pilnveidošanas; veikt nepieciešamo, lai 2016. gadā stātos spēkā un tiktu īstenots Rūpnieciskā īpašuma likums, kā arī izstrādāt no tā izrietošos normatīvos aktus.

3. Efektīvizēt Apelācijas padomes darbu. Būtiski mazināt iekavējumus Apelācijas padomes darbā – strīdu izskatīšanā un motivētu lēmumu sagatavošanā.

4. Sagatavoties Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē (2015. gada pirmā puse), lai atbilstošā līmenī piedalītos koordinācijas darbā Eiropas Savienības darba grupās, kas izveidotas intelektuālā īpašuma tiesību attīstības jomā.

5. Noslēgt jaunu divpusēju sadarbības līgumu ar ITSB. Turpināt iestādes IT programmatūras uzlabošanu un modernizāciju; realizēt vai vismaz sākt ITSB sadarbības fonda IT projektu realizāciju, ieviešot preču zīmju un dizainparaugu elektroniskās pieteikumu iesniegšanas sistēmas, preču zīmju un dizainparaugu e-servisu, jaunu preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmu, pielāgojot un savietojot to ar jau esošajām sistēmām. Sākt patentu informācijas sistēmas izveidi, par pamatu ņemot ITSB sadarbības fonda projektā radīto dizainparaugu informācijas sistēmu.

6. Noslēgt divpusēju sadarbības līgumu ar EPI. Līguma ietvaros plānots veikt Patentu valdes IT infrastruktūras uzlabošanu, darbinieku apmācību, kā arī īstenot sabiedrības informēšanas pasākumus.

7. Atbilstoši Patentu valdes 2014. gada darba plānam organizēt vismaz 6 seminārus par rūpnieciskā īpašuma tiesiskās aizsardzības jautājumiem (tai skaitā Daugavpilī, Jelgavā, Ventspilī, Valmierā), kā arī sabiedrības informēšanas un izglītošanas nolūkā piedalīties 5 starptautiskās izstādēs.

8. Sadarbībā ar LTRK organizēt ikgadējo konkursu „Gada preču zīme”.

Latvijas Republikas Patentu valde
Citadeles iela 7/70, Rīga, LV – 1010
Tālrunis 67 099 600
Fakss 67 099 650
E-pasts valde@lrpv.gov.lv
Tīmekļa vietne <http://www.lrpv.gov.lv>